

ἐπὶ τῆς κόμης, τῶν ὤμων καὶ τῶν παρεῖων τῆς νεάνιδος, ὡς νὰ κατησπάζοντο αὐτήν.

Ὁ Ροβέρτος τὴν ἔβλεπε, μὴ ἀπαντῶν κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ περιβάλλων αὐτὴν διὰ βλέμματος πλήρους βαθείας ἀφοσιώσεως, συνησθάνετο δὲ ἡ νεάνις ὅτι ἐν τῇ σιγῇ ἐκείνῃ ἐνυπῆρχέ τι ὡσεὶ ἐξομολόγησις, ὡσεὶ προσφορά ἄφρονος ὀλοκλήρου ὑπάρξεως ἀλλ' ἐν ταυτῷ καὶ τι ἀδήλως ἐπώδυνον καὶ ἐναγώνιον. . . Καὶ ἐπανεβλέπεν, ἐπανεβλέπεν ἀκόμη τὸν κύριον δι' Μομβρὲν ἐκεῖ πέραν μετὰ τοῦ μικροῦ κορασίου του, μόλις βηματίζοντος πλησίον του, ἐν τῇ ἀκτῇ τῆς Χάριτος.

Ἴσως ὁ νέος ἐμάντευσε τὸν λογισμόν, τὸν ἐπελθόντα εἰς τὴν χαρίεσσαν ἐκείνην μελαγχροινὴν κεφαλήν.

Ἔπεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Γιλβέρτην καὶ χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησίν της, εἶπεν αὐτῇ:

— Καίτοι εἴμεθα ἀντίπαλοι, ὡς φαίνεται, εἶπέτε παρακαλῶ εἰς τὸν θεῖόν σας ὅτι εἶμαι αὐτῷ ἀφωσιωμένος ἐξ ὅλης καρδίας. Θὰ τοῦ τὸ εἶπητε, δὲν εἶνε ἀληθές, δεσποινίς;

Καὶ προσεπάθησε νὰ μειδιάσῃ προσφῶρον τὴν λέξιν «ἀντίπαλοι». Εἶτα ἐλάλησε μετὰ διαχύσεως. Ἡ Γιλβέρτη εἶχεν ἤδη τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα καὶ ἔμειναν ἐκεῖ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς χωρὶς ν' ἀναλλάξωσι πλέον λέξιν, τεταραγμένοι ἡ νεάνις ἠσθάνετο τοὺς δακτύλους τοῦ Ροβέρτου τρέμοντας, ἐνῶ ἔσφιγγον τοὺς ἰδικούς της, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα ν' ἀποσύρῃ τὴν τεταμένην χεῖρά της ὡς νὰ προὔξενεῖ αὐτῇ ἡ χειραψία ἐκείνη περισσοτέραν εὐχαρίστησιν ἢ ταραχήν.

Ἐπὶ τέλους ὅμως βραδέως, πολὺ βραδέως ἀφῆκε τὴν χεῖρά της νὰ καταπέση, ἀπέτεινε δὲ πρὸς τὸν κύριον δι' Μομβρὲν ἐν «καλὴν ἐντάμωσιν, χαίρετε!» χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τί ἔλεγεν.

Ἐπείγετο νὰ φύγῃ. Προησθάνετο ὅτι καὶ αἱ ἐρωτήσεις καὶ ἡ σιγὴ τὰ πάντα καθίσταντο ἀνησυχητικὰ νῦν καὶ ὅτι ὁ κ. Μομβρὲν ἐμελλεν ἴσως ν' ἀποτείνῃ αὐτῇ λόγους, τοὺς ὁποίους δὲ ἤθελε ν' ἀκούσῃ.

Ὁ νέος ἴστατο ἀκόμη εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ὀρθίος, παρατηρῶν αὐτὴν ἀπομακρυνομένην διὰ μέσου τῶν δένδρστοιχιῶν καὶ ἐπανερχομένην εἰς τὴν ἔπαυλιν. Τότε μόνον ἐκινήθη ἐκ τῆς θέσεώς του, ὅτε ἡ νεάνις ἐγένετο ἄφαντος ἐκεῖ πέραν εἰς τὸ πρόστοον.

Ἰσθῆσε τὴν κιγκλίδαν καὶ σχεδὸν ἀποτόμως εἶπε πρὸς τὸν ἀνακείμενον ἐν τῇ ὁδῷ ἠνίοχον.

— Εἰς Μελέν!

Τὸ ὄχημα ἀπεμακρύνθη εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς κυρίας Ἐρβλάκι ἡ Γιλβέρτη ἐκάθησε πρὸ τοῦ κλειδοκουμβάλου καὶ οἱ δακτύλοι της διέτρεχον τὰ ἐξ ἐλεφαντόδοντος πληκτρα ὡς νὰ ἐπρόκειτο ἡ μουσικὴ νὰ λικνίσῃ τὴν ὀδύνην τῆς ἢ νὰ καταπνίξῃ τοὺς λυγμούς της.

(Ἐπεται συνέχεια).

Δ' ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἄρτιγενεῖς ἑλληνικαὶ βιομηχανίαι.

Αἱ προκαταρκτικαὶ δηλώσεις τῶν μελλόντων νὰ συμμετάσχωσι τῆς Δ' Ὀλυμπιακῆς Ἐκθέσεως ὑπεβλήθησαν ἤδη καὶ ἡ συλλογὴ φαίνεται οὐχὶ κατωτέρω τῆς κοινῆς προσδοκίας, λαμπρὰν μέλλουσα νὰ ἀποτελέσῃ τὴν προσηχῆ ἔκθεσιν. Καὶ πρόωρος καὶ ἀτελής βεβαίως θὰ ἦτο πᾶσα περιγραφὴ τῶν ἐκθεμάτων ἐπὶ τῇ βάσει μόνων τῶν δελτίων τῶν ἐκθετῶν· ἀλλὰ δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ διαλάβωμεν διὰ βραχείων, ἐν εἴδει εἰσαγωγῆς εἰς λεπτομερῆ τῆς ἐκθέσεως περιγραφὴν, περὶ τινῶν βιομηχανικῶν ἐργασιῶν, ἡδὴ ἀναπτυχθεισῶν ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἄριστα παραγουσῶν ἔργα.

Καὶ ἐν πρώτοις τὰ στεακικὰ κηρία ἀφ' οὗ βαρύτατος ἐπεβλήθη σωφρόνως δασμὸς εἰς τὰ ἐξωθεν εἰσερχόμενα, κατασκευάζονται ἅπαντα ἐν τῷ τόπῳ καὶ τρία ἐργοστάσια, ἐν ἐν Κερκύρα, ἐν ἐν Φαλήρῳ καὶ ἐν ἐν Βόλῳ ἀμιλλῶνται περὶ τῆς καλλιτέρας παραγωγῆς. Λυπηρὴν ὅμως εἶναι, καὶ τοῦτο παρατηρεῖται οὐ μόνον ἐν τούτῳ τῷ εἴδει ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς, ὅτι κηρία στεακικὰ κατασκευαζόμενα ἐν τῷ τόπῳ περιβάλλονται ζένα ἐνειλήμματα καὶ πωλοῦνται ὡς ἐξωτερικὰ τοῦ Βελγίου ἢ τῆς Γαλλίας εἰς τιμὰς ὑψηλάς.

Τὰ χειρόκτια κατασκευάζονται ἐν Κερκύρα ὅπου ἄριστον ἰδρύθη ἐργοστάσιον αὐτῶν, οὐ μόνον δὲ τὰ ἐκ λεπτοῦ δέρματος τοιαῦτα ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν ἀξιοματικῶν, ἅτινα μάλιστα προτιμῶνται τῶν ὁμοίων ἐξ Ἑσπερίας κομιζομένων. Καὶ τῶν χειροκτίων ὅμως τούτων τὰ πλεῖστα ἐν Ἀθήναις πωλοῦνται ὡς εὐρωπαϊκὰ καὶ ἡ διαφορὰ τῆς τιμῆς δὲν εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐκ τῆς ἐντοπίας παραγωγῆς προσγινομένην ὠφέλειαν.

Ἡ τέχνη τοῦ λευκοσιδήρου ἀνεπτύχθη ἐν Ἀθήναις μεγάλως, κατασκευάζονται δ' ἔργα ἀξιολογώτατα ἀληθῶς. Κλωβοὶ πτηνῶν μικροὶ καὶ μεγάλοι, λουτρῶνες παντὸς εἴδους, καταιωνητικαὶ μηχαναὶ, κομψὰ νιπτῆρων δοχεῖα, λύχνοι πετρελαίου ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων καὶ εὐνοστέρων μέχρι τῶν τελειοτέρων τῶν τοῦ Βελγικοῦ συστήματος τῶν ἀπλετοῦ παραγόντων φῶς.

Ἄλλὰ καὶ τῶν εἰδῶν τούτων τὰ πλεῖστα δὲν περιεβλήθησαν ἐτι τὴν σφραγίδα τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας. Ἐξακολουθοῦσι πωλοῦμεν ὡς εὐρωπαϊκὰ καὶ εἰς τιμὰς ὑψηλάς, ὑψηλοτέρας τῶν πρὶν, καὶ τοῦτο διότι οἱ ἔμποροι προφαρίζονται τὴν διαφορὰν τοῦ νομίσματος, τοὺς βαρεῖς δασμούς τῶν τελωνείων καὶ μυρίας ἄλλας προφάσεις. Κλωβὸς π.χ. ἐκ τῶν μειζόνων διὰ ψιττακούς, κατασκευάζεται ἀντὶ δρ. 18 καὶ πωλεῖται τῷ ἐμπρῶτῳ, ὅστις τὸν μετα-

πωλεί δρ. 30. Ὁ κατασκευαστὴς κερδίζει δρ. 5 καὶ ὁ ἔμπορος δρ. 12.

Αἱ τέχναι τοῦ χάρτου καὶ ναστοχάρτου ὁμοίως ἀνεπτύχθησαν κατὰ πολὺ. Δύο ἐργοστάσια φακέλλων ἐν Ἀθήναις κατασκευάζουσι τοιοῦτους εὐνοτάτους καὶ κατ' οὐδὲν διαφέροντας τῶν ἐξωθεν ἐρχομένων· τὸ εὐχάριστον δ' ἐν τούτοις εἶναι ὅτι καὶ ἡ πρώτη ὕλη ὁ χάρτης κατασκευάζεται ἐν Ἀθήναις.

Ἄλλὰ πλὴν τούτων τὰ παρὰ τοῖς πιλοπώλαις χρήσιμα κυτῖα πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν πύλων στρατιωτικῶν καὶ ἀστικῶν, τὰ εἰς τὰς ραπτρίας τῶν νεωτερισμῶν χρησιμεύοντα κιβωτίδια πρὸς ἀποστολὴν τῶν ἐνδυμάτων, οἱ παντοειδεῖς κυτῖσκοι τῶν φαρμακοποιῶν ποικιλωτάτων σχημάτων, αἱ ποικίλαι θήκαι τῶν σακχαροπλαστῶν διὰ τοὺς σακχαροπήκτους καρπούς καὶ τὰ σακχαρωτὰ ἅπαντα ταῦτα κατασκευάζονται ἐν Ἀθήναις. Ἄλλὰ θὰ κατασκευασθῶσιν ἀκόμη κομισθέντων τῶν μηχανημάτων καὶ θὰ ἐκτεθῶσιν ἐν τῇ ἐκθέσει καὶ ἄλλα τῆς τέχνης τοῦ χάρτου ὠραῖα ἔργα, οἱ περιλάλητοι Βενετικοὶ φανοὶ διὰ φωτοχυσίας καὶ τὰ κομψὰ περιβλήματα τῶν ἀνθοδεσμῶν.

Ἐνταῦθα δ' ἀνακτέον καὶ τὰ περίκομψα κατὰστικα, βιβλία λογιστικά καὶ τετράδια μαθητικά παντός εἶδους, ἅτινα κατασκευάζονται ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ δύο ἢ καὶ τριῶν ἐργοστασίων. Κατασκευάζονται δὲ στερεώτατα καὶ ἐφάμιλλα πρὸς τὰ ἐξωθεν κομιζόμενα. Μεγάλην δὲ ἡ κατασκευὴ τούτων θὰ προσλάβῃ ἀνάπτυξιν καὶ ἡ διάδοσις αὐτῶν θὰ γίνῃ εὐρυτέρα ὅταν προσεχῶς λήξῃ τὸ συμβόλαιον καταναλώσεως μεγάλου ἐνταῦθα χαρτοπωλικοῦ καταστήματος μεθ' ἑνὸς τῶν πρωτευόντων Γερμανικῶν οἴκων. Εἰς ταῦτα δὲ πάντα μεγάλην ὡς εἰκὸς θὰ δώσῃ κίνησιν καὶ ἡ ἐνεργουμένη ἤδη ἀνακαινίσις τοῦ ἐν Φαλήρῳ ὑπάρχοντος χαρτοποιείου ὅπερ ποικίλας μέχρι τοῦδε ὑπέστη τύχας.

Ἐχομεν ὅμως καὶ ἄλλα. Οἱ λαίμοδεταὶ οἱ δεδμεμένοι ἐκείνοι καὶ ποικιλόσχημοι μεταξωτοί, κατασκευάζονται ἐν Ἀθήναις καὶ τρία ἐκ τούτων ἐργοστάσια ἐπασχολοῦσι πενήκοντα περίπου ἐργάτιδας. Τὸ ἐν τούτων διευθύνει κόρη μόλις δεκατριῶν ἐτῶν μετὰ δεξιότητος καὶ ἐπιμελείας μεθ' ἧς οὐδὲ ἀνὴρ καθεστηκῶς ἤθελε κατορθώσει.

Ἐρχονται κατόπιν τὰ μύρα καὶ ἀρώματα. Ἐκαστος κουρεὺς καὶ φαρμακοποιὸς διὰ τῆς ἰδίας μελέτης καὶ εὐφυίας κατάρθρωσε νὰ κατασκευάσῃ οὐ μόνον τοῦ ὕδατος τῆς Κολωνίας ἀρίστας ἀπομιμήσεις ἀλλὰ καὶ ἐλιξίρια παντοῖα καὶ ὕδατα τῆς κινίνης καὶ ὀδοντοτρίμματα ποικίλα καὶ σάπωνας μυρωδικούς καὶ πάντα τῆς μυρψικῆς τὰ εἶδη. Πλὴν δὲ τούτων καὶ ἐργοστάσιον τέλειον λειτουργεῖ ἐν Ἀθήναις σαπωνοποιίας οὐτινος τὰ προϊόντα φέρουσι μὲν εἰ-

σέτι τὸν τύπον τῶν Παρισίων, μέλλουσι δὲ νὰ περιβληθῶσι τὴν ἑλληνικὴν μορφήν ἐν τῇ προσεχεῖ Ὀλυμπιάδι λαβόντος τοῦ ἰδιοκτῆτου αὐτοῦ τὴν ἄδειαν ἐν τῷ χώρῳ αὐτῷ τῆς ἐκθέσεως νὰ στήσῃ τὰς μηχανὰς αὐτοῦ καὶ νὰ παραγάγῃ τοὺς ἑλληνικοὺς σάπωνας.

Ἐπειδὴ δ' εἶπομεν περὶ φαρμακοποιῶν, καὶ πολλὰ τῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν τῶν γνωστῶν κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα Specialités κατασκευάζονται ἐν Ἑλλάδι. Οἶνοι τῆς Κίνας ἐν φιάλαις ἐλάχιστοι εἰσκομίζονται ἐξωθεν, τῶν φαρμακοποιῶν δ' ἕκαστος κατασκευάζει καὶ ἰδίαν κίνας σκευασίαν. Ἄλλὰ καὶ σίδηρος καὶ ἄλλαι σκευασίαι κατασκευάζονται ἐνταῦθα ἰσάμιλλοι πρὸς τὰς ἐξωθεν κομιζόμενας.

Μεταξὺ τῶν φαρμακευτικῶν προϊόντων καταλογιστέον καὶ τὴν κατασκευὴν ἐνταῦθα καὶ ἐν Πάτραις ἀποστάγματος ἐκ γλυκορρίζης ἧτις εἶναι γνωστὴ κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα γιάμπολη. Οἱ ἐν Ἀθήναις μάλιστα παραγωγεῖς μεγάλην εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξάγουσι ποσότητα ἐκ ταύτης.

Καὶ τί ἀκόμη; Κτένες ἐκ κεράτων βοῶν ἐλείψει ἔτι ἐλεφαντόδοντος καὶ ψήκτραι διάφοροι κατασκευάζονται ἐνταῦθα.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ἅτινα νῦν παρασιωπῶμεν ἐν τῇ προχείρῳ ταύτῃ ἀναγραφῇ τῶν μικρῶν βιομηχανιῶν, διότι αἱ μεγάλαι βιομηχανίαι, ἰδίως ἡ μηχανουργία, ἡ ὑφαντουργία, ἡ ναυπηγικὴ θὰ καταπλήξωσι διὰ τῶν ἀρίστων αὐτῶν ἔργων.

M.

ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ

Ὁ κ. Λέων Μπονά εἶνε εἰς τῶν συμπαθεστάτων καὶ κρατίστων νεωτέρων Γάλλων καλλιτεχνῶν. Ἐν ἡλικίᾳ νεαρᾷ εἰσέτι, ἀλλ' ἐν πλήρει τῆς τέχνης του ἀκμῇ, ἔγραψεν ἤδη πίνακας πολλοὺς ἀξιοθαυμάστους, ἠδύνατο δὲ νὰ συγγράψῃ καὶ τ' ἀπομνημονεῦματα τῶν προτύπων του, διότι ὅπως κέκτηται πνεῦμα ὑπέρχον διὰ νὰ τὰ ζωγραφίσῃ, μεταχειρίζεται δεξιῶς τὸν κάλαμον ὡς καὶ τὸν χρωστήρα. Δὲν ἔμαθον παρ' αὐτοῦ ὅτι γινώσκω περὶ τῶν εἰκόνων του· ἀλλ' ἐκ συνομιλιῶν φιλικῶν νητύχησα ν' ἀρυσθῶ ἀνέκδοτα τινὰ ἀνήκοντα πραγματικῶς εἰς τὴν ἱστορίαν, καὶ εἰς τὴν μάλλον εὐχάριστον τῶν ἱστοριῶν μάλιστα, εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης.

Ὁ κ. Κάμιλλος Δουσέ διηγεῖτο ἡμῖν πρὸ μικροῦ τὴν ἐκπληξίν του, ὅτι κατὰ πρότην φοράν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Μπονά, ὅστις ἔμελλε ν' ἀπεικονίσῃ τὴν ζῶσαν, τὴν μειδιῶσαν, τὴν ἀγχινοα, τὴν καλοκάγαθον μορ-